

Krystyna J. Przybysz

Podgórze-Parcele, pow. Płock. Stanowisko II

Informator Archeologiczny : badania 5, 210-211

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PODGÓRZE-Parcele, pow. Płock
Stanowisko II

Zespół Badań nad Polskim Średnio-
weczem Uniwersytetu Warszawskiego
i Politechniki Warszawskiej

Badania prowadziła mgr Krystyna J. Przybysz.
Finansował WKZ w Warszawie. Pierwszy sezon
badań: Cmentarzysko wczesnośredniowieczne
/XII-XIII w./.

Badania miały ustalić zasięg i chronologię stanowiska. Znajdu-
je się ono w północnej części wsi na niewielkim skłonie piaszczyste-
go wzgórza, około 100-150 m na południowo-wschód od rzeki Ryksy, na
polu zwanym Pławie. Część północna porośnięta jest lasem, a południo-
wą niszczą oszczędziwo znajdujące się tam gospodarstwo, w związku z
osym wielkość stanowiska niemożliwa jest do ustalenia.

W czasie kopania rowu - na granicy lasu zniszczone kilka obiekt-
ów grobowych zawierających oprócz ceramiki pisankę ceramiczną i grze-
chotkę, którą przekazano prowadzącej badanie.

Przebadano I, 83 ara odsłaniając 19 obiektów: 16 grobów i 3 ja-
my pozbawione wyposażenia, większość w różnym stopniu zniszczenia.
Cmentarzysko należy do typu rzędowych wielowarstwowych - czterokrot-
nie wystąpił fakt niszczenia starszych grobów przez młodsze. Pochów-
ki znajdują się w płytkich wkopach /40-55 cm od powierzchni ziemi or-
nej/, rysujących się niezbyt wyraźnie w piaszczystym calcu leżącym
bezpośrednio pod warstwą ziemi ornej. Elementy konstrukcji drewnianej
w postaci obudowy ścian do wysokości około 40 cm znane są tylko z gro-
bu 3/71.

Groby położone są w przybliżeniu na osi WE. Szkielety, z któ-
rych większość jest w bardzo złym stanie z powodu wysokiej kwasowo-
ści gleby, ułożone są w pozycji wyprostowanej; 10 z nich zwróconych
jest głową na wschód, 4 na zachód, w dwóch przypadkach orientacja
niemożliwa jest do ustalenia. Dwa pochówki pozbawione są wyposażenia
/12,5 %/. Najczęściej występują noże żelazne /9 pochówków 56,25 %/
znajdowane przy lewym boku szkieletu oraz kabłącki skroniowe w licz-
bie od 1 do 5 /6 pochówków - 35,7 %/; jednorazowo wystąpiły: krzesi-
wo, sierp, przędlik gliniany, naczyne z żelaznymi okuciami, srebrny
kolczyk i monety; uszkodzone naczynia znaleziono tylko w dwóch gro-
bach.

Cmentarzysko użytkowane było przez dłuższy czas; większość ma-
teriałów datowana jest na XII-XIII w. Moneta XVI-wieczna w silnie
zniszczonym grobie 4/71 /z okutym naczyniem i kolczykiem/ występuje
jako wtórą późniejszy?

Badane stanowisko graniczy lub niszczy drugie, znacznie starsze, z którego pochodzi drapaż krzemienisty, wykonany na wiórze oraz parę drobnych fragmentów ceramiki. Ponieważ leży ono na pola ornym, narażone jest na dalsze zniszczenia z powodu bardzo płytkich wkopów grobowych, w związku z tym przewidziana jest kontynuacja badań w roku przyszłym.

PODEJMYCZE, pow. Zawiercie

Komisja Archeologiczna Oddziału
PAN w Krakowie

Badania prowadził doc. dr Andrzej Żaki i zespół archeologów wawelskich. Pierwszy sezon badań. Grodzisko z okresu kultury Łużyckiej i wczesnego średniowiecza.

Celem podjętych tu wstępnych badań było określenie chronologii grodziska skalnego, zwanego Birów, leżącego w paśmie Jury Krakowsko-Częstochowskiej, naprzeciw skał i ruin zamku w Ogrodzieńcu. Grodzisko Birów charakteryzuje się nieprzełęcznymi naturalnymi walorami obronnymi. Około trzy czwarte jego obwodu stanowią grzebienie skalne /jest to typ II w ogólnej klasyfikacji grodzisk małopolskich/. Badania dostarczyły fragmentów typowej ceramiki kultury Łużyckiej /m.in. fragmentów podkładek-talerzy/, a także drobnych ułamków naczyń z IV fazy wczesnego średniowiecza i podobnych zabytków ze średniowiecza pełnego.

Badania będą kontynuowane.

POLANY, pow. Szydłowiec

patrz okres wpływów rzymskich

PRUSZCZ GDAŃSKI, pow. Gdańsk

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Elżbieta Chońska.
Finansował WKZ w Gdańsku. Pierwszy sezon badań. Osada /2 poł. X-XI w./.

Stanowisko nieznane dotychczas w literaturze przedmiotu. Odkryte zostało w 1970 r. w czasie prac ziemnych. Położone na płaskowyżu nad bagiennymi łąkami na południowym brzegu Buduni przy ul. Bohaterów Armii Radzieckiej. Badania miały charakter prac ratowniczych i skoncentrowane były tylko na zagrożonym odcinku o długości 40 m.

W rezultacie odkryto poniżej współczesnego humusu 8 częściowo zniszczonych jam osadniczych, w tym 3 o kształcie owalu lub też wy-